

مطالعه ساختار بافت شناسی نخاع در ماهیان قزل آلائی رنگین کمان پرورشی

۱. عارف هوشیاری ۲. غلامرضا نجفی ۳. هومن رحمتی هولاسو ۲. رضا صیرفی

۱. موسسه واکسن و سرم سازی رازی واحد مرند ۲. گروه آناتومی و بافت شناسی دانشکده دامپزشکی دانشگاه ارومیه

دانشکده ۳. دامپزشکی دانشگاه ارومیه

پست الکترونیکی مسئول مقاله: hoomanrahmati_h@yahoo.com

نخاع قسمتی از سیستم عصبی مرکزی است که از سوراخ پس سری شروع و در داخل کانال مهره ای قرار گرفته است. در این مطالعه از ۶ ماهی قزل آلائی رنگین کمان پرورشی با وزن متوسط 5 ± 255 گرم استفاده شد. ابتدا با استفاده از کالبدگشایی ساده نخاع را از داخل کانال مهره ای در آورده سپس از قسمتهای مختلف نخاع نمونه هایی عرضی به طول ۰/۵ سانتیمتر برداشته و در فرمالین ۱۰ درصد نمکی به مدت ۳ روز قرار داده تا فیکس شوند. بعد از طی مراحل پاساژبافتی، قالب گیری، برش توسط میکروتوم ۶ (میکرو متری) و رنگ آمیزی توسط همتاکسیلین - ائوزین بافت نخاع در زیر میکروسکوپ نوری مورد بررسی قرار گرفت. در بررسی های میکروسکوپی، اطراف نخاع بافت همبند سستی حاوی رشته های همبندی و سلولهای همبندی مشاهده شد. در مقطع عرضی از قسمتهای مختلف نخاع ماده خاکستری به شکل حرف H در قسمت مرکزی نخاع دیده شد. در اطراف ماده خاکستری ماده سفید و در قسمت میانی ماده خاکستری یک مجرا با اپیتلیوم استوانهای ساده به نام مجرا اپاندیم مشاهده شد. ماده خاکستری دارای شاخ های شکمی، پایینی و جانبی بود. در این قسمت بخصوص در شاخ شکمی پریکاریون درشت و مثلثی شکلی دیده شد. ماده سفید دارای رشته های عصبی میلین دار بود که در مقطع عرضی از نخاع اغلب برش عرضی رشته ها قابل مشاهده بود. نتایج حاصله بیانگر آن بود که ساختار بافتی نخاع در قزل آلاهای رنگین کمان همانند دیگر ماهیان و مهره داران عالی بود.

کلمات کلیدی: قزل آلائی رنگین کمان، نخاع، بافت شناسی، ماده خاکستری